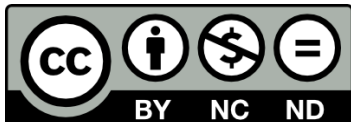

Γλώσσα του Σώματος και Λόγος: Η Συμβολή του Θεάτρου στην Εκπαιδευτική Πράξη

Ενότητα 7: Παρουσιάσεις διδασκαλιών. Status: σωματικό
λεξιλόγιο και όλο και χαμηλότερο status

Ευαγγελία Παπαγεωργίου
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

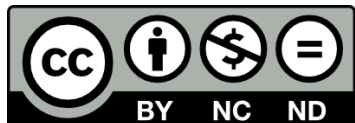
Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Παρουσιάσεις διδασκαλιών. Status: σωματικό λεξιλόγιο και όλο και χαμηλότερο status

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Παρουσιάσεις διδασκαλιών από φοιτητές/τριες.
2. Status - σχέσεις ανάμεσα στους θεατρικούς χαρακτήρες.

Σκοποί ενότητας

- Να παρουσιάσουν οι φοιτητές/τριες τη διδασκαλία ενός οποιουδήποτε μαθήματος του Δημοτικού, μέσω θεατρικών παρεμβάσεων.
- Να αποδώσουν οι φοιτητές/τριες σωματικά τους θεατρικούς χαρακτήρες και να μάθουν να αναγνωρίζουν πώς το λεξιλόγιο του σώματος παίζει έναν σημαντικό ρόλο στο 'στάτους' και πώς αυτό επηρεάζει τη δύναμη ενός χαρακτήρα μέσα σε μια σκηνή.
- Να δοκιμάσουν να θέσουν το προσωπικό τους 'στάτους' ψηλότερα ή χαμηλότερα από κείνο του παρτενέρ τους, αναπτύσσοντας έτσι πιστευτές σχέσεις.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**Παρουσιάσεις διδασκαλιών από
φοιτητές/τριες.**

Παρουσιάσεις διδασκαλιών από φοιτητές/τριες

- Μετατροπή των μαθημάτων του δημοτικού σε θεατρικούς «καμβάδες» για αυτοσχεδιασμό και του περιεχομένου των στοιχείων των μαθημάτων, σε θεατρικούς χαρακτήρες. Η δράσεις δεν αποτελούν ακόμη τελειωμένο προϊόν, αλλά μία πρώτη απόπειρα των φοιτητών/τριών να εφαρμόσουν θεατρικά μία αρχική ιδέα. Ακολουθεί ανάλυση και σχολιασμός των δρωμένων.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**Status - σχέσεις ανάμεσα στους
θεατρικούς χαρακτήρες.**

Επαφή με τα μάτια

- Η τάξη χωρίζεται στα δύο. Τα μισά άτομα είναι Α και τα άλλα μισά είναι Β. Περπατούν ελεύθερα στην αίθουσα έχοντας επαφή με τα μάτια. Αν κάποιος/α είναι Α, πρέπει, όταν κοιτάξει κάποιον/α στα μάτια, να κρατήσει το βλέμμα του/της επάνω του/της. Αν κάποιος/α είναι Β πρέπει, όταν αντικρίσει τη ματιά κάποιου/ας, να στρέψει τα μάτια του/της γρήγορα αλλού, να κοιτάξει μακριά. Αν συναντηθούν δύο Α, να μη συνεχίσουν να κοιτάζονται στα μάτια, αλλά να προσπεράσουν ο ένας/η μία τον άλλον/την άλλη, όπως κάνουμε στο δρόμο. Κανένας δεν πρέπει να μιλάει. Προσπαθήστε να μη γελάτε. Συζητάμε πώς ένοιωσαν οι Α για τους/τις Β, τι σκέφτηκαν οι Β για τους/τις Α; Συνήθως, οι Α λένε ότι ένοιωσαν ισχυροί/ές και οι Β ανίσχυροι/ες, ντροπαλοί/ές ή ανασφαλείς και οι Α έμοιασαν κυνικοί/ές ή ακόμα και αποκρουστικοί/ές.

Σωματικό λεξιλόγιο

- Δύο φοιτητές/τριες στέκονται απέναντι από όλους και όλες τους άλλους, τρία- τέσσερα μέτρα μακριά ο ένας/η μία απ' τον άλλον/την άλλη. Οι δύο φοιτητές/τριες πρέπει να στέκονται άνετα και να κοιτάζουν πάνω απ' τα κεφάλια των συμφοιτητών/τριών τους, αγνοώντας τους/τις. (Η άσκηση αυτή γίνεται με στατικά τα σώματα. Τα χαρακτηριστικά του στάτους και της σωματικής δράσης θα τα δούμε αργότερα). Συζητάμε στην τάξη ποιος παίκτης/ποια παίκτρια έχει ψηλότερο στάτους και γιατί. Συζητάμε τις διαφορές σχετικά με ηλικία, ύψος, ρούχα, άντρες και γυναίκες. Στόχος της άσκησης είναι να δείξει τι είναι το στάτους κι όχι να δημιουργήσει έναν ανταγωνισμό για ψηλότερο στάτους.

Όλο και χαμηλότερο στάτους

- Δύο παίκτες/τριες κάθονται κοντά ο/η ένας/μια στον/στην άλλο/η, σε δυο καρέκλες. Η εμπυχωτρία τους δίνει ένα περιβάλλον και μια κατάσταση, π.χ. βρίσκονται σ' ένα πάρτι ή σε μία αίθουσα αναμονής. Καθένας/καθεμιά απ' τους/τις δυο παίκτες/τριες θα προσπαθεί να βρίσκεται σε χαμηλότερο στάτους από τον άλλο/την άλλη. Αφήνουμε τη σκηνή να εξελιχθεί μόνη της και μετά σταματούμε τους/τις παίκτες/τριες και ρωτάμε τους «θεατές» ποιος/ά από τους/τις δυο έχει το ψηλότερο στάτους. Υποδεικνύουμε σ' αυτόν/ήν που το έχει κατακτήσει, τρόπους για να πάει χαμηλότερα, π.χ.: «λέγε 'χμ...' πριν από κάθε φράση και μίλα ντροπαλά», «ζήτη την άδεια να μιλήσεις». Αφήνουμε τη σκηνή να προχωρήσει ώσπου οι παίκτες/τριες να μπορέσουν να διατηρούν ένα πιστευτά χαμηλό στάτους.

Όλο και υψηλότερο στάτους

- Οι ίδιοι παίκτες/τριες κάθονται κοντά ο/η ένας/μια στον/στην άλλο/η σε δυο καρέκλες. Η εμπυχώτρια τους δίνει το ίδιο περιβάλλον. Αυτή τη φορά, ο καθένας/καθεμιά απ' τους/τις δυο παίκτες/τριες θα προσπαθεί να βρισκεται σε υψηλότερο στάτους από τον άλλο/την άλλη. Αφήνουμε τη σκηνή να εξελιχθεί μόνη της και μετά σταματούμε τους/τις παίκτες/τριες και ρωτάμε τους «θεατές» ποιος/ά από τους/τις δυο έχει το ψηλότερο στάτους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 1

A. Βιβλία - κείμενα (Text/books): Θεατρική αγωγή και Θεατροπαιδαγωγική

(Στα ελληνικά και μεταφρασμένα στα ελληνικά):

- Άλκηστις, Μαύρη αγελάδα, άσπρη αγελάδα, Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα, Τόπος, Αθήνα 2008.
- Αυδή, Αύρα, Μελίνα Χατζηγεωργίου, Η τέχνη του Δράματος στην Εκπαίδευση: 48 προτάσεις για εργαστήρια θεατρικής αγωγής, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2007.
- Δαφέρμος, Μανόλης, Η Πολιτισμική-ιστορική θεωρία του Vygotsky. Φιλοσοφικές-ψυχολογικές-παιδαγωγικές διαστάσεις, Ατραπός, Αθήνα 2002.
- Feldenkrais, Moshe, Ο ικανός εαυτός. Η απελευθέρωση της δυναμικής του σώματος και του νου: Ένας οδηγός για τον αυθορμητισμό, μτφ. Δημήτρης Γιαννόπουλος, Θυμάρι, Αθήνα, 1996.
- Jacques, David, Μάθηση σε ομάδες: Εγχειρίδιο για όσους συντονίζουν ομάδες ενήλικων εκπαιδευομένων, μετ. Νίκη Φίλλιπς, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.
- Κατσαρίδου, Μάρθα, Η θεατροπαιδαγωγική μέθοδος. Μια πρόταση για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας σε διαπολιτισμική τάξη, Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2014.
- Κοντογιάννη, Αλκηστις, Το βιβλίο της δραματοποίησης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1998.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 2

A. Βιβλία - κείμενα (Text/books): Θεατρική αγωγή και Θεατροπαιδαγωγική

(Στα ελληνικά και μεταφρασμένα στα ελληνικά):

- Ματσαγγούρας, Ηλίας, Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση: για το καθημερινό μάθημα, το ολόημερο σχολείο και για τα περιβαλλοντικά, τα Πολιτιστικά και Ευρωπαϊκής Συνεργασίας Προγράμματα, Γρηγόρης, Αθήνα, 2004.
- Χρυσ αφίδης, Κ. Βιωματική-Επικοινωνιακή Διδασκαλία: Η εφαρμογή της μεθόδου Project στο σχολείο, Gutenberg, Αθήνα, 1994.

(Στα αγγλικά και γαλλικά):

- Boal, Augusto, Legislative Theatre: using performance to make politics, Routledge, Λονδίνο, 1998.
- Boal, Augusto, Theatre of the Oppressed, Pluto Press, Λονδίνο, 2002 [1979].
- Bolton, Gavin, Drama as Education, an argument for placing drama at the centre of the curriculum, Longman, Έσεξ, 1984.
- Cohen Cruz, Mady Shutzman, A Boal companion: dialogues on theatre and cultural politics, Routledge, Λονδίνο, 2007 [1950].
- Freire Paulo, Pedagogy of the Oppressed, Continuum, Νέα Υόρκη 2002.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 3

A. Βιβλία - κείμενα (Text/books): Θεατρική αγωγή και Θεατροπαιδαγωγική

(Στα αγγλικά και γαλλικά):

- Kupper, Petra, Robertson, Gwen, The community performance reader, Routledge, 2007.
- Needlands & Goode, Structuring Drama Work: A Handbook of Available Forms in Theatre and Drama, Cambridge University Press, Καίμπριτζ, 2000.
- Snyders, Georges, La joie à l' école, PUF, Παρίσι, 1986.
- O' Tool, John, The Process of Drama, Negotiating Arte and Meaning, Routledge, Λονδίνο 1992.
- Spolin, Viola, Improvisation for the theatre, a Handbook of Teaching and Directing Techniques, Northwestern University Press, Evanston Illinois 1969.
- Wagner, Betty Jane, Dorothy Heathcote: Drama as a Learning Medium, Heinemann, Λονδίνο, 1999.

B. Μη λεκτική επικοινωνία:

- Bruner, Jerome, Πράξεις νοήματος, επιμ. Μανώλης Τσαγκαράκης, Αλέξης Ζώτος, μτφ. Ήβη Ρόκου, Γιώργος Καλομοίρης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997 [Jerome Bruner, Acts of meaning].
- Goffman, Erving, The presentation of self in Everyday Life. Doubleday, Νέα Υόρκη, 1959.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 4

Συγγράμματα (επανάληψη):

- Κοντογιάννη, Άλκηστις, Το βιβλίο της δραματοποίησης, Πεδίο, Αθήνα, 2012 κωδικός στον Εύδοξο 12666117.
- Παπανδρέου Νικηφόρος, Περί θεάτρου, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1989, κωδικός στον Εύδοξο 17476.

Online readings

- Πηγές στο Διαδίκτυο: Baldwin, Patrice, μήνυμα της Ημέρας, 27η Νοεμβρίου 2011– Παγκόσμια Ημέρα για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, Διεθνής Οργανισμός για το Θέατρο στην Εκπαίδευση (IDEA), Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, WebPage: www.TheatroEdu.gr, 21 Nov 2011.
- Ευρωπαϊκό Τμήμα Διεθνούς Οργανισμού για το Θέατρο στην Εκπαίδευση (IDEA-Europe), “Αρχές και προθέσεις”, Διακήρυξη για το Θέατρο/Δράμα στην Εκπαίδευση, Αθήνα, Νοέμβριος 2010 www.TheatroEdu.gr, 21 Nov 201.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ευαγγελία Παπαγεωργίου. «Γλώσσα του Σώματος και Λόγος: Η Συμβολή του Θεάτρου στην Εκπαιδευτική Πράξη. Παρουσιάσεις διδασκαλιών. Status: σωματικό λεξιλόγιο και όλο και χαμηλότερο status». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS308/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

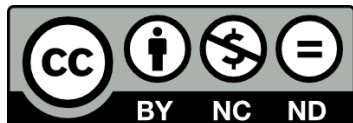
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Κερμανίδου Θεοδώρα
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

